

При поддержке:

Одесского национального морского университета
Украинской государственной академии
железнодорожного транспорта
Института морехозяйства и предпринимательства

Сборник научных трудов

SWORLD

Современные проблемы и пути их решения в науке,
транспорте, производстве и образовании '2013

входит в РИНЦ
Science Index

2013

Том 17

Проект SWorld

При поддержке:

Одесский национальный морской университет

Украинская государственная академия
железнодорожного транспорта

Институт морехозяйства и предпринимательства

Входит в международную наукометрическую базу

РИНЦ SCIENCE INDEX

Импакт-Фактор > 0

Научный журнал

Сборник научных трудов SWorld

*СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ И СПОСОБЫ ИХ РЕШЕНИЯ В НАУКЕ,
ТРАНСПОРТЕ, ПРОИЗВОДСТВЕ И
ОБРАЗОВАНИИ 2013*

*Сучасні проблеми та шляхи їх вирішення в науці, транспорті, виробництві та
освіті 2013*

*Modern problems and ways of their solution in science, transport, production and
education 2013*

18-29 июня 2013 года

www.sworld.com.ua

Том 17

Педагогіка, психологія і соціологія

Одесса 2013

Курчиенко СВ

Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 2. Том 17. – Одесса: КУПРИЕНКО, 2013 – 97 с.

*Для ссылок использовать следующий шаблон (курсивом указаны поля для замены Вашими данными):
Авторы. Название статьи. // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 2. Том номер тома. – Одесса:
КУПРИЕНКО, 2013. – ЦИТ:..... – С.*

Результаты научных исследований авторов, опубликованные в научном журнале, были также рассмотрены на международной научно-практической конференции (название и сроки указаны на обложке).

Результати наукових досліджень авторів, які опубліковані в науковому журналі, були також розглянуті на міжнародній науково-практичній конференції (назва та терміни вказані на обкладинці).

The results of published research were also considered in the international scientific-practical conference (name and date indicated on the cover).

Редактор: к.т.н. Куприенко С.В.

Редакционная коллегия:

*д-р.техн.наук, проф. Шibaев А.Г.,
д-р.техн.наук, проф. Гончарук С.М., д-р.техн.наук, проф. Ломотько Д.В.,
д-р.экон.наук, проф. Лапкина И.А., проф. Яценко А.В.,
д-р.физ-мат. наук, проф. Малахов А.В.; к-т.экон.наук, проф. Рылов С.И.,
к-т.техн.наук, доц. Петров И.М., к-т.техн.наук, доц. Кириллова Е.В.,
к-т.педаг.наук Демидова В.Г.; к-т.педаг.наук, проф. Могилевская И.М.;
к-т.искусствовед.наук Кантарович Ю.Л.,
к-т.филос.наук, доц. Стовпец А.В.; к-т.филолог.наук, доц. Стовпец В.Г.;
технические организаторы – к.т.н. Куприенко С.В., Маркова А.Д.*

©Коллектив авторов, 2013

©Издательство Куприенко СВ, 2013

СОДЕРЖАНИЕ

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ И СОЦИОЛОГИЯ

Теория и методика учебы, воспитания и образования

<i>ЦИТ: 213-555 Ислам А.В.</i> СУЧАСНА ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА У ВНЗ УКРАЇНИ	3
<i>ЦИТ: 213-572 Хвалица Е.А.</i> ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ ПРОСТРАНСТВО ИМО КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ МОТИВАЦИИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ К ОБУЧЕНИЮ.....	6
<i>ЦИТ: 213-584 Бердышев О.В.</i> МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПОДГОТОВКИ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ КАДРОВ ПО НАПРАВЛЕНИЮ ТЕХНОСФЕРНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ.....	10
<i>ЦИТ: 213-585 Бердышев О.В., Бердышева О.В., Бердышев В.О.</i> ОКАЗАНИЕ ПЕРВОЙ ПОМОЩИ ДЕТЬМИ.....	14
<i>ЦИТ: 213-590 Vasylieva O.V.</i> THE USING OF INTERDISCIPLINARY APPROACH FOR FORMING OF YOUNG LEARNERS' COMMUNICATIVE COMPETENCE.....	17
<i>ЦИТ: 213-614 Коробова И.В.</i> ПРОБЛЕМА МЕТОДИЧЕСКОГО ЗНАНИЯ В КОМПЕТЕНТНОСТНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИКИ.....	20
<i>ЦИТ: 213-619 Кабанов А.М.</i> ПРОВЕРКА КАЧЕСТВА ПЕРЕВОДА У СТУДЕНТОВ В НЕЯЗЫКОВОМ ВУЗЕ.....	25
<i>ЦИТ: 213-620 Білавич Г.В.</i> ПІДВИЩЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ЖІНОЦТВА ГАЛИЧИНИ (КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.).....	28
<i>ЦИТ: 213-621 Барыльник-Куракова О. А.</i> СОДЕРЖАТЕЛЬНОЕ НАПОЛНЕНИЕ ФАКУЛЬТАТИВНЫХ КУРСОВ ПО ФИЗИКЕ В КЛАССАХ ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ.....	34
<i>ЦИТ: 213-622 Коровкина Т.В.</i> РАЗВИТИЕ НАВЫКОВ РЕЧЕВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРИ ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ОРИЕНТИРОВАННОМ ОБУЧЕНИИ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЛИЧНОСТНО- ОРИЕНТИРОВАННОГО ПОДХОДА.....	40
<i>ЦИТ: 213-628 Жуйкова О.В., Шихова О.Ф.</i> ПОРТФОЛИО КАК СПОСОБ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ ИНЖЕНЕРНО- ГРАФИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ ПО ИНДИВИДУАЛЬНЫМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМ ТРАЕКТОРИЯМ.....	43
<i>ЦИТ: 213-646 Протопопова Т.А.</i> О СОДЕРЖАНИИ ОБУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ В МАГИСТРАТУРЕ.....	48

ЦИТ: 213-649 <i>Куриленко Н.В.</i> ПРОБЛЕМНО-ИНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ.....	51
ЦИТ: 213-662 <i>Шарко В.Д.</i> СИСТЕМА ПРОФЕСІОНАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ И ОСОБЕННОСТИ ИХ РАЗВИТИЯ В ПОСЛЕДИПЛОМНЫЙ ПЕРИОД.....	56
ЦИТ: 213-671 <i>Єрмакова-Черченко Н.О.</i> НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ФІЗИКИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ.....	60
ЦИТ: 213-680 <i>Шамсутдинова Р.А., Чепурных А.А., Савиных Е.А., Бикметова А.В.</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ДИСЦИПЛИНЫ ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРЕННИХ БОЛЕЗНЕЙ.....	64
ЦИТ: 213-688 <i>Бугаева А.П.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К РАЗВИТИЮ ЦЕННОСТНО-СМЫСЛОВОЙ ОРИЕНТАЦИИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ В РЕГИОНАЛЬНЫХ УСЛОВИЯХ.....	67
ЦИТ: 213-725 <i>Isaeva T.E.</i> ASSESSMENT OF QUALITY OF HIGHER EDUCATION THROUGH THE PROGNOSTIC TYPE OF TEACHER'S PEDAGOGICAL CULTURE.....	72
ЦИТ: 213-735 <i>Иванова К.Ю., Протошкина Т.Г.</i> ГЕНДЕРНЫЙ АСПЕКТ КАК ФАКТОР ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТЕПЕНИ РАЗВИТОСТИ ХУДОЖЕСТВЕННО – ЭСТЕТИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ЛИЧНОСТИ.....	78
ЦИТ: 213-756 <i>Петрова Л.Г., Мартиросян А.Г.</i> ОБУЧЕНИЕ КИТАЙСКИХ СТУДЕНТОВ КОММУНИКАТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ: СИСТЕМА УПРАЖНЕНИЙ.....	80
ЦИТ: 213-761 <i>Иванова Л.В., Чекушина В.Е.</i> МЕТОДИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИНФОРМАТИКИ.....	85
ЦИТ: 213-771 <i>Лимаренко Л.И.</i> СТУДЕНЧЕСКИЙ ТЕАТР В КОНТЕКСТЕ ПРОФЕСІОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ.....	90

образования//Подготовка научных кадров и формирование научно-исследовательских компетенций:Монография/ Под научной редакцией доктора исторических наук М.В.Новикова. Ярославль:Изд-во ЯГПУ, 2009, с.129-130.

ЦИТ: 213-649

УДК 372.853

Куриленко Н.В.

ПРОБЛЕМНО-ИНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ФІЗИКИ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Херсонський державний університет

У даній роботі розглянуто теоретичні аспекти, сутність і структуру проблемно-інтегративного підходу. Виділено можливі шляхи реалізації проблемно-інтегративного підходу до навчання фізики у процесі формування екологічної компетентності учнів.

Ключові слова: екологічна компетентність, інтеграція, проблемно-інтегративний підхід, процес навчання фізики, основна школа.

Однією з проблем системи середньої освіти є формування в учнів розумного і відповідального ставлення до природного середовища.

Результати наукових досліджень (О.Гуренкова, Л.Лук'янова, Н.А.Пустовіт, О.Л.Пруцакова, Л.Д.Руденко, О.О.Колонькова, В.Шарко та ін.) свідчать про те, що екологічна освіта здатна впливати на усвідомлення власної причетності до екологічних проблем.

Значне місце в екологічному вихованні учнів займають природничі науки: фізика, хімія, біологія, географія. Провідне місце серед зазначених навчальних предметів займає фізика так вона була і є фундаментом природничої освіти, основою науково-технічного прогресу. Міжпредметні зв'язки між цими науками дають можливість розкрити комплексний характер екологічних проблем, створюють необхідну теоретичну базу для розвитку загальної цілісної картини світу. Це досягається за умови дотримання принципу міждисциплінарності та посилення інтеграції теоретичних знань учнів між цими науками.

Мета нашої статті полягає у розкритті теоретичних аспектів, сутності і структури проблемно-інтегративного підходу до навчання фізики як нової технології формування екологічної компетентності учнів основної школи.

Досягнення мети обумовило необхідність розв'язання наступних завдань:

- здійснення огляду методичної літератури з теми дослідження;
- розкриття теоретичних аспектів, сутності і структури інтегративного підходу;
- виділення можливих шляхів реалізації проблемно-інтегративного підходу до навчання фізики у процесі формування екологічної компетентності учнів;
- розробка конспекту уроку з фізики із застосуванням проблемно-інтегративного підходу.

Аналіз літератури.

На необхідність взаємозв'язків між навчальними предметами для створення цілісної картини світу та формування системи знань про природу вказували ще Я.А.Каменський, Й.Г.Песталоцці, К.Д.Ушинський.

Проблему інтеграції досліджували: Дедович В.М. [1] - форми інтеграції природничонаукових знань; І.Козловська [2], М.Сердюкова [6] - теоретико-методологічні засади інтеграції; В.Шарко [12] – застосування інтегративного підходу в системі професійної підготовки вчителя та ін.

М.Сердюкова вбачає в інтеграції процес зближення й зв'язку наук, який діє поряд з процесом диференціації, що є вищою формою втілення міжпредметних зв'язків на якісно новому рівні навчання [6].

М.Прокоф'єва [5] виокремлює наступні сутнісні характеристики інтеграції як:

- явище, яке має двоєдину природу і виступає, з одного боку, як процес, а з іншого – як результат;
- стан цілісності, що має такі якісні характеристики, як взаємозв'язок, взаємодія і взаємопроникнення, взаємозалежність;
- процес злиття в єдине ціле раніше диференційованих елементів, що призводить до нових якісних і потенційних можливостей цієї цілісності, а також змін властивостей самих елементів;
- якості функціональної умови існування і рівноваги системи, а також механізму її розвитку.

І.Козловська розглядає інтеграцію як єдиний процес взаємодії елементів, де водночас забезпечується системність кінцевого результату процесу та зберігаються індивідуальні властивості елементів інтеграції [2]. У своїх працях авторка наводить такі основні закони інтеграції та їх наслідки:[2]

1. Закон корелятивності: елементи інтеграції повинні мати властивості, які забезпечують їх здатність до узгодженої взаємодії.

2. Закон імперативності: процес є інтегративним тоді й лише тоді, коли виконуються такі умови: поява якісно нових властивостей у результаті інтеграції; наявність системно-структурного характеру зінтегрованого об'єкта; збереження індивідуальних ознак елементів інтеграції; існування декількох стабільних станів зінтегрованого об'єкта.

3. Закон доповнювальності: інтегративні процеси викликають процеси диференціації.

Як бачимо, сутність процесу інтеграції науковці визначають як якісні перетворення всередині кожного елемента, що входить у систему.

Під проблемно-інтегративним підходом, який логічно поєднує в собі інтеграцію та проблематизацію, ми розуміємо особливий тип взаємодії вчителя і учня, при якому вчитель організує і направляє самостійну і пошукову діяльність учня на розвиток системи взаємозв'язаних внутрішніх та міжпредметних проблем в умовах ціленаправленого навчання процедур висунення та доведення істинності гіпотез [11].

При такому підході значимість окремих відомостей (фізичних, хімічних, біологічних тощо) значно розширюється, виходить за межі даного предмету і, більш того, нерідко набуває загальнолюдський характер.

Згідно з цим, в проблемно-інтегративному підході на перше місце виходять такі принципи організації та функціонування процесу навчання фізиці, запропоновані Н.С.Кузнецовою та М.А.Шаталовим [3]:

- *принцип міжпредметної інтеграції*, що передбачає систематичну і цілеспрямовану реалізацію міжпредметних зв'язків як основного механізму інтеграції знань та способів дій у навчанні фізиці, а також передового способу складання проблемних ситуацій, постановки та розв'язку міжпредметних навчальних проблем;

- *принцип єдності внутрішньої та міжпредметної інтеграції знань і способів дії*, що відбиває діалектичну єдність і взаємозв'язок внутрішніх та міжпредметних зв'язків у навчанні фізиці;

- *принцип горизонтальної та вертикальної динаміки і координації пізнавальної діяльності учнів*, що визначає динаміку розвитку пізнавальної діяльності учня на протязі кожного навчального року (тобто по горизонталі) і послідовність (скоординованість) при переході від одного навчального предмету до іншого (тобто по вертикалі).

Таким чином, організація процесу навчання фізиці на основі проблемно-інтегративного підходу передбачає перегляд всієї методики вивчення навчального матеріалу. Це в свою чергу призводить до необхідності розробки відповідного дидактико-методичного забезпечення процесу проблемно-інтегративного навчання.

В ролі основних структурних одиниць дидактико-методичного забезпечення процесу проблемно-інтегративного навчання Н.С.Кузнецова і М.А.Шаталов [3] виділяють:

- *міжпредметну проблемну ситуацію* – це спрямований вчителем стан інтелектуальних труднощів учня, при якому він виявляє, що для розв'язку поставленої задачі йому не вистачає знань та вмінь, які він вже здобув, і усвідомлює необхідність внутрішньої та міжпредметної інтеграції;

- *міжпредметна навчальна проблема* – це форма практичної реалізації проблемної ситуації міжпредметного характеру, що виникла у предметному навчанні та яка спонукає до внутрішнього та міжпредметного синтезу знань і способів дій для розвитку з метою засвоєння нового поняття, нового способу діяльності.

Як бачимо інтеграція та проблемний підхід пов'язуються логічно – проблемне набуває статусу міжпредметної (розширюється), а інтеграція стає проблемною, тобто проблемно – інтегративний підхід до навчання учнів фізики можна вважати новою технологією навчання, що набуває статусу окремо методичної.

Аналіз наукових джерел з проблеми інтеграції дає можливість виділити можливі шляхи реалізації проблемно-інтегративного підходу до навчання фізики у процесі формування екологічної компетентності учнів:

– систематизація наукових понять з фізики (хімії, біології), виділення в єдиній системі знань фундаментальних понять;

– реалізація міжпредметних та внутрішньопредметних зв'язків за рахунок використання комплексних міжпредметних завдань та задач екологічного

змісту

- розробка інтегрованого курсу з фізики, що включає споріднені елементи поняття чи дії серед кількох навчальних предметів (хімія, біологія, географія, інформатика, ОБЖД і т.д.), беручи за основу програму основного курсу. Таким чином навколо певного об'єкта групуються різнопредметні знання. При цьому більшість інформації бажано представити у вигляді між або внутрішньопредметних проблемних ситуацій [10];

- використання проблемного викладу навчального матеріалу, підбір адекватних принципів та методів навчання [11];

- розробка оригінальних уроків, що передбачають активний пошук та обробку інформації екологічного змісту;

- упровадження активних методів навчання, таких як кейс-метод, що дають можливість учням набути досвіду із висунення та обговорення гіпотез, розв'язку певних екологічних проблем.

Під час використання проблемно-інтегративного підходу бажано використовувати різноманітні види проблем та форми інтеграцій. При цьому необхідно враховувати той факт, що матеріал повинен бути насиченим міжпредметними проблемами, тобто інтеграція повинна виражатись як в прикладах і задачах, так і в проблемних ситуаціях.

Для прикладу спробуємо продемонструвати побудову проблемної інтеграції навколо певних понять на прикладі фрагменту з уроку на тему «Атомна енергетика» (9 клас).

По-перше, ми повинні вибрати навчальні предмети, які пов'язані з даною темою певними спорідненими елементами: хімія (ядерні реакції, реакція поділу та синтезу, ізотопи), біологія (будова людини, вплив радіоактивного випромінювання на живі організми), інформатика (моделювання та демонстрація процесів, що відбуваються в ядерному реакторі, пошук додаткових джерел інформації через мережу Інтернет), екологія (забруднення і очищення навколишнього середовища, способи утилізації, альтернативні джерела енергії), географія (поняття атмосфера, біосфера), історія (історія відкриттів, вчені, які зробили найбільший внесок), ОБЖД (техніка безпеки експлуатації АЕС, безпека радіаційного ураження), економіка (видобуток уранової руди, економічні переваги і недоліки використання атомних реакторів).

По-друге, навколо певного об'єкту (наприклад, навколо поняття «атомна енергетика») групуються різнопредметні знання (хімічні, біологічні, екологічні, історичні тощо) (як це показано на схемі - Рис.1). Лише після цього вчитель аналізує кожен систему інтегрованої інформації, створюючи різноманітні проблемні ситуації всередині та міжпредметного характеру (наприклад, після того, як вчитель з учнями приходять до висновку, що людство не може існувати без джерела енергії. З іншого боку, розвиток атомної енергетики несе потенціальну загрозу радіаційного забруднення довкілля. Також залишається невирішеною проблема поводження з радіоактивними відходами, їхньої переробки, зберігання і захоронення. То чи можна використання атомної енергетики у подальшому вважати безпечним для людини? Які альтернативні джерела

енергії можна використовувати? – ПРОБЛЕМА).

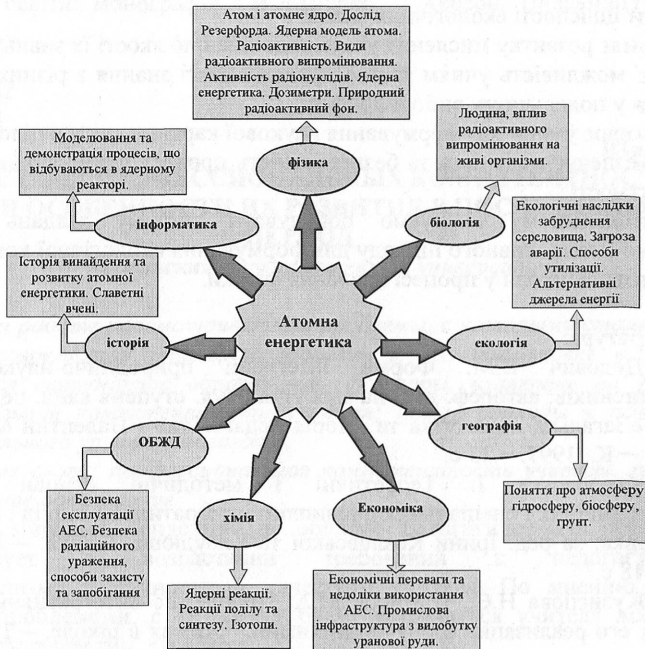

Рис.1

Але, як засвідчив досвід, більшість проблем учні можуть створити самі. Підвищення їх активності під час навчання за проблемно-інтегративною технологією проявляється не тільки у прагненні самому сформулювати проблему, а й у: [9]

- активній часті в обговоренні проблем;
- висловленні своїх пропозицій щодо їх розв'язання;
- постановці додаткових запитань різного характеру;
- прагненні прийняти участь в обговоренні проблеми;
- спробі актуалізувати життєвий досвід аналогічними проблемними ситуаціями;
- бажанні продовжити обговорення деяких проблем у позаурочний час;
- бажанні самому прийняти участь у розробці альтернативних джерел енергії тощо.

Досвід впровадження проблемно-інтегративного підходу до навчання фізики засвідчив, що він:

- сприяє зацікавленню учнів до вивчення предмету;
- показує взаємозв'язок фізики з іншими науками (хімією, біологією, географією, і т.д.);
- допомагає узагальнити споріднений екологічно спрямований матеріал декількох предметів навколо однієї теми з фізики;

- допомагає опанувати з учнями значний за обсягом навчальний матеріал та досягти цілісності екологічних знань;
- сприяє розвитку мислення учнів, підвищенню якості їх знань;
- дає можливість учням застосовувати набуті знання з різних навчальних предметів у подальшому виборі професії;
- створює умови для формування наукової картини світу в цілому;
- забезпечує цілісність та безперервність процесу формування екологічної компетентності.

У подальшому плануємо побудувати систему завдань на основі проблемно-інтегративного підходу для формування екологічної компетентності учнів основної школи у процесі навчання фізики.

Література:

1. Дедович В.М. Форми інтеграції природничо-наукових знань старшокласників: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед.наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Валентин Миколайович Дедович. – К., 1997. – 23 с.
2. Козловська І. Теоретичні і методичні основи викладання загальнотехнічних і спеціальних дисциплін: інтегративний підхід : монографія / І.Козловська; за ред. Ірини Козловської та Клаудюща Леніка. – Л.: Євросвіт, 2003. – 248 с.
3. Кузнєцова Н.Є., Шаталов М.А. Проблемно-інтегративний підход и методика его реализации в обучении химии.// Химия в школе. – 1999г. - №3 – С.25-35.
4. Лук'янова Л.Б. Феномени екологічної компетентності // Філософія педагогічної майстерності: Зб. наук. пр.; Редкол.: Н.Г. Ничкало та ін. – К.; Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. – С.136–145.
5. Прокофьева М.Ю. Интеграция педагогической подготовки будущих воспитателей дошкольных учреждений и учителей начальных классов : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Прокофьева М. Ю. –Ялта, 2008. – 268 с.
6. Сердюкова М.С. Интеграция учебных занятий в начальной школе / М.С.Сердюкова // Начальная школа. – 1994. – № 11. – С. 45-49.
7. Степанюк А.В., Гладюк Т.В. Интеграція природничих дисциплін у школі.// Педагогіка і психологія – 1996р. - №1 – с.18-24.
8. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод. посібник /[Н.А.Пустовіт, О.Л.Пруцакова, Л.Д.Руденко, О.О.Колонькова]. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 64 с.
9. Шарко В.Д. Дендеренко О. Проблемно-інтегративний підхід до навчання фізики як нова технологія./ Шарко В.Д. Дендеренко О. Педагогічні науки. Випуск XV, ч. II Херсон, Айлант-2000. С. -161-170.
10. Шарко В.Д. Підготовка вчителя до здійснення екологічного виховання учнів на уроках фізики. /В.Д.Шарко// Фізика та астрономія №1.-2005.-С.14-16.
11. Шарко В.Д. Методологічні засади сучасного уроку: Посібник для студентів, керівників шкіл, вчителів, працівників післядипломної освіти./ Шарко В.Д. - Херсон: Видавництво ХНТУ, 2009.-120 с.

12. Шарко В.Д. Методична підготовка вчителя фізики в умовах неперервної освіти: монографія / В.Д.Шарко. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2006. – 400 с.

ЦИТ: 213-662

УДК 378:371

Шарко В.Д.

СИСТЕМА ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧИТЕЛЯ И ОСОБЕННОСТИ ИХ РАЗВИТИЯ В ПОСЛЕДИПЛОМНЫЙ ПЕРИОД

Херсонский государственный университет

В данной работе рассматриваются проблемы, с которыми сталкивается учитель в современной школе; требования к его подготовке в условиях изменяющихся стандартов образования; факторы, влияющие на развитие профессиональной компетентности учителя; новые подходы к повышению профессионального уровня педагогов.

Ключевые слова: профессиональная компетентность учителя, развитие, последипломное образование

Анализ мировых тенденций в области педагогического образования свидетельствует о возрастании требований к педагогическому профессионализму и личностным качествам учителя. По мнению ученых, основными проблемами, с которыми будут встречаться учителя всех стран мира в этом тысячелетии, являются:

- постоянное усложнение содержания образования и повышение уровня образовательных стандартов;
- усложнение проблем воспитания молодежи;
- непрерывное овладение прогрессивными технологиями обучения и воспитания современных учеников;
- решение сложных профессионально-педагогических проблем, которые требуют интеграции знаний, практических умений и навыков таких сопредельных с педагогикой наук как философия, психология, медицина, экономика и др.;
- работа в единой информационной среде, которая предусматривает рациональное использование информационных технологий в учебно-воспитательном процессе.

Эти проблемы касаются и учителей Украины, которые должны внедрять новые стандарты общего среднего образования, реализовать современные подходы к организации учебного процесса, воспитывать будущих граждан с высоким уровнем культуры и системой гуманистических ценностей.

Решение этих проблем возможно при наличии у учителей:

- умения анализировать сложные ситуации и применять имеющиеся знания для поиска выхода из них;
- готовности видеть проблемы и искать пути их решения;
- умения принимать решения на основе собственного опыта, здравого

СБОРНИК НАУЧНЫХ ТРУДОВ SWORLD

Выпуск 2

Том 17

Педагогика, психология и социология

На украинском, русском и английском языках

Издано:

Куприенко Сергей Васильевич

А/Я 38, Одесса, 65001

e-mail: orgcom@sworld.com.ua

site: www.sworld.com.ua

*Издатель не несет ответственности за
достоверность информации и научные результаты,
представленные в статьях*

Компьютерный набор и
разработка оригинал-макета - Куприенко С.В.

Подписано к печати 29.07.2013 г.

Формат 60x84 1/16.

Заказ №772. Тираж 100.

Отпечатано в Полиграфическом центре "Домино"

ФЛП Филимянов С.Ф.

Св-во о регистрации № 505036

г. Харьков, ул. Квитки-Основьяненко, 11

Свидетельство КВ19892-9682Р